

Konstitutionsutskottets betänkande

1978/79:27

med anledning av budgetpropositionens förslag till anslag till Nämnden för samhällsinformation och till Viss informationsverksamhet för budgetåret 1979/80 jämte motioner

Propositionen

I propositionen 1978/79:100 bilaga 11 (budgetdepartementet) föreslår regeringen riksdagen att

1. till Nämnden för samhällsinformation: Förvaltningskostnader för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 2 450 000 kr. (punkten B 10, s. 45–49),
2. till Nämnden för samhällsinformation: Tidningsutgivning för budgetåret 1979/80 anvisa ett förslagsanslag av 1 507 000 kr. (punkten B 11, s. 49–50),
3. till Viss informationsverksamhet för budgetåret 1979/80 anvisa ett reservationsanslag av 3 300 000 kr. (punkten E 5, s. 88–89).

I propositionen (s. 47–49) behandlas bl. a. den diskussionspromemoria beträffande samhällsinformationens inriktning och verksamheten vid nämnden för samhällsinformation, som nämnden utarbetat på regeringens uppdrag. Promemorian har remissbehandlats. Föredragande statsrådet kommenterar i propositionen de synpunkter som kommit fram i promemorian och under remissbehandlingen. Någon förändring av de riktlinjer för samhällets information som antogs av 1971 års riksdag föreslås inte. Anslaget till täckande av nämndens förvaltningskostnader föreslås öka med 128 000 kr. till 2 450 000 kr.

Anslaget till tidningsutgivning avser tidskriften *Från Riksdag & Departement*. Anslaget föreslås minska med 16 000 kr. till 1 507 000 kr.

Beträffande anslaget Viss informationsverksamhet framhåller föredragande statsrådet (s. 89) att behovet av särskilda medel för informationsinsatser, utöver vad som anvisas under resp. myndighetsanslag, har minskat på grund av att flertalet myndigheter numera disponerar medel för informationsverksamhet och att praktiskt taget alla större myndigheter har informationsansvariga tjänstemän. Behov av medel föreligger dock exempelvis för att möjliggöra snabba informationsinsatser i anslutning till beslut av statsmakterna och till ikraftträdandet av nya lagar m. m. Vid ingången av innevarande budgetår fanns en odisponerad reservation om drygt 10 milj. kr. Mot denna bakgrund bör enligt föredragande statsrådet anslaget kunna räknas ned med 1 milj. kr. till 3,3 milj. kr.

Motionerna

Utgivning på kassettband av tidskriften Från Riksdag & Departement

I motionen 1978/79:1082 av Karin Andersson (c) och Bengt Wiklund (s) yrkas att "riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att utge tidskriften Från riksdag och departement på kassett för synskadade prenumeranter".

I motionen 1978/79:1674 av Elis Andersson (c) och Märta Fredrikson (c) yrkas att "riksdagen beslutar att publikationerna Sveriges Riksdag och Från riksdag och departement skall utges i sådan form att de blir tillgängliga även för synskadade".

I motionen 1978/79:1677 av Nils Carlshamre (m) yrkas att "riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utgivning av tidskriften Från riksdag och departement, inspelad på kassett för synskadade prenumeranter".

Yrkandet i motionen 1978/79:1674 behandlas i detta sammanhang endast till den del som det avser Från Riksdag & Departement.

Minskning av den statliga informationsverksamheten

I motionen 1978/79:303 av Ingrid Diesen m. fl. (m) hemställs att "riksdagen hos regeringen anholder om en tioprocentig nedskärning över hela linjen av de anslag som avser information från statliga verk och myndigheter eller statliga bidrag till organisationer av olika slag".

Enligt motionen kan samhällets samlade informationskostnader beräknas ligga på mellan 400 och 500 milj. kr. per år. Motionärerna ifrågasätter om behovet av all denna information är dokumenterat och absolut nödvändigt och framhåller att det inte finns tillräckliga kunskaper i sådana frågor som om informationen är rätt avfattad, om den vänder sig till dem det berör eller i första hand tillkommer "för att tillfredsställa myndigheterna själva". Mot denna bakgrund anser motionärerna att samhällets informationsutbud inte bör öka i den takt som anslagskraven växer. Tvärtom bör en nedskärning äga rum. Motionärerna föreslår att regeringen gören nedskärning med tio procent av de medel som i budgeten avses för informationsändamål, vilket enligt motionen skulle innebära en besparing på åtminstone ca 40 milj. kr.

Remissyttrande

Nämnden för samhällsinformation har yttrat sig över de motioner som avser utgivning på kassettband av tidskriften Från Riksdag & Departement. (Yttrandet fogas som bilaga till betänkandet.) Enligt nämndens uppfattning föreligger förutsättningar för denna utgivning men inte inom ramen för nuvarande anslag. Nämnden beräknar anslagsbehovet till 75 000 kr.

Utskottet

Sedan januari 1976 utges en för departementen och riksdagen gemensam tidning, *Från Riksdag & Departement*. Tidningens syfte är att underlätta för personal i stat och kommun, företag och organisationer samt för förtroendevalda och övriga politiskt intresserade att följa verksamheten i riksdagen och regeringens kansli. Nämnden för samhällsinformation (NSI) fungerar som administrativ huvudman för tidningen, men tidningens redaktion har en oberoende ställning. I motionerna 1978/79:1082, 1674 och 1677 föreslås att tidningen skall utges på kassett för att innehållet på så sätt skall kunna bli tillgängligt även för synskadade. I remissyttrande över motionerna har NSI tillstyrkt förslaget. Även utskottet anser förslaget välmotiverat och förordar att tidningen *Från Riksdag & Departement* fr. o. m. budgetåret 1979/80 utges på kassetband i lämplig omfattning. Kostnaderna för denna utgivning bör kunna rymmas inom det anslag som regeringen föreslagit för tidningen. Vad utskottet nu anfört bör ges regeringen till känna.

I motionen 1978/79:303 ifrågasätts värdet och behovet av all den information som myndigheterna ger ut. Enligt motionen bör de medel som anvisas för olika informationsändamål i budgeten generellt kunna skäras ned med tio procent. Utskottet anser det i princip vara värdefullt att medborgarna ges en vidsträckt information om samhällsverksamheten, särskilt på de områden som berör medborgarnas rättigheter och skyldigheter. Detta innebär inte att det inte i vissa enskilda fall skulle kunna finnas anledning att diskutera informationens omfattning. En sådan generell metod för behandling av frågan, som föreslås i motionen, bör dock inte komma i fråga. Utskottet avstyrker motionen.

Utskottet har inget att erinra mot vad föredragande statsrådet anfört beträffande samhällsinformationens inriktning m. m. och föreslår att riksdagen godkänner budgetpropositionens förslag till anslag till NSI, till tidningen *Från Riksdag & Departement* och till Viss informationsverksamhet.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen

1. beträffande *utgivning på kassetband av tidningen Från Riksdag & Departement* med bifall till motionerna 1978/79:1082, 1674, såvitt nu är i fråga, och 1677 ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
2. beträffande *minskning av den statliga informationsverksamheten* avslår motionen 1978/79:303,
3. till *Nämnden för samhällsinformation: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1979/80 under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 2 450 000 kr.,
4. till *Nämnden för samhällsinformation: Tidningsutgivning* för budgetåret 1979/80 under åttonde huvudtiteln anvisar ett

- förslagsanslag av 1 507 000 kr.,
5. till *Viss informationsverksamhet* för budgetåret 1979/80 under
åttonde huvudtiteln anvisar ett reservationsanslag av 3 300 000
kr.

Stockholm den 20 mars 1979

På konstitutionsutskottets vägnar

KARL BOO

Närvarande: Karl Boo (c), Hilding Johansson (s), Anders Björck (m), Holger Mossberg (s), Bertil Fiskesjö (c), Sven-Erik Nordin (c), Ove Karlsson* (s), Lars Schött (m), Hans Gustafsson* (s), Yngve Nyquist (s), Britta Hammarbacken (c), Wivi-Anne Cederqvist (s), Kerstin Nilsson (s), Esse Petersson (fp) och Stig Genitz (c).

*Ej närvarande vid justeringen.

Yttrande från Nämnden för samhällsinformation

(1979-03-01)

Med anledning av att Nämnden för samhällsinformation beretts tillfälle att yttra sig över motionerna 1978/79:1082, 1674 och 1677, får nämnden anföra följande.

Frågan om att utge tidskriften *Från Riksdag & Departement* på kassettband har prövats en gång tidigare, i juni 1977, på framställning från Synskadades Riksförbund. Nämnden ställde sig då, liksom tidskriftens redaktion, positiv till spridning av *Från Riksdag & Departement* till den aktuella målgruppen. Samtidigt konstaterade dock nämnden, att tidskriften saknade medel för att finansiera en taltidningsutgåva och att nämnden inte kunde besluta om att medel ställdes till förfogande.

Framställningen från Synskadades Riksförbund gick ut på att varje nummer av tidskriften i sin helhet skulle spelas in och att prenumeranterna på taltidningen skulle betala samma avgift som seende läsare. Nämnden utgår ifrån att de nu aktuella riksdagsmotionerna har samma innebörd.

Enligt nämndens uppfattning föreligger förutsättningar för den skisserade utgivningen, men inte inom ramen för nuvarande anslag. För taltidningsutgivning behövs således ett särskilt förslagsanslag, som ställs till nämndens förfogande.

Svårigheter föreligger givetvis att beräkna anslagets storlek. Vid en upplaga av 100 ex. av taltidningen har nettokostnaden beräknats till ca 55 000 kronor per år. Nämnden föreslår med hänsyn till osäkerhetsmarginalen i beräkningarna att ett belopp på 75 000 kronor avsätts om det beslutas att en taltidning skall produceras.

Nämnden för samhällsinformation

Göran Mandéus

Stf informationschef

